



Πληροφορίες: Εύα Μαγειροπούλου

**Αθήνα:** 03.02.2026

**Αρ. Πρωτ.:** 164

**Εξαιρετικά Επείγον**

**ΠΡΟΣ:** κ. Φλωρίδη Γεώργιο, Υπουργό Δικαιοσύνης

**ΚΟΙΝ:** «Πίνακας Αποδεκτών»

**ΘΕΜΑ:** «Σχετικά με τη μη εφαρμογή του άρθρου 23 του ν. 5023/2023 περί δωρεάν νομικής συνδρομής στα άτομα με αναπηρία»

*Αξιότιμε κ. Φλωρίδη,*

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) αποτελεί την τρίτοβάθμια Οργάνωση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα και αναγνωρισμένο Κοινωνικό Εταίρο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα αναπηρίας.

Κύρια αποστολή της είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους και η προώθηση, προστασία και απόλαυση των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους. Ιδίως όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, αυτά κατοχυρώνονται με τη Σύμβαση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, που η χώρα μας μαζί με το Προαιρετικό της Πρωτόκολλο επικύρωσε με τον Ν. 4074/2012.

Στο πλαίσιο των δράσεων της, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) λειτουργεί την Υπηρεσία «**Διεκδικούμε Μαζί**» παρέχοντας καθημερινά πληροφορίες, υποστήριξη και ενδυνάμωση, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού εξατομικευμένης παρέμβασης από κοινού με τον κάθε ενδιαφερόμενο.



Πρόσφατα, γίναμε αποδέκτες διαμαρτυριών σχετικά με την μη εφαρμογή του άρθρου 23 του **ν. 5023/2023** που αφορά στην παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής σε άτομα με αναπηρία ανεξαρτήτως οικονομικών ή άλλων κριτηρίων. Πιο συγκεκριμένα, άτομα με αναπηρία και χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις αναφέρουν πως δεν εφαρμόζεται στην πράξη η συγκεκριμένη νομοθεσία με αποτέλεσμα οι δικαιούχοι της δωρεάν νομικής συνδρομής να επιβαρύνονται εν τέλει οι ίδιοι οικονομικά. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό, αφορά στην αποχή των δικαστικών λειτουργιών από τα καθήκοντά τους, καθώς δεν έχουν λάβει την προβλεπόμενη αποζημίωση για την εκτέλεση των πράξεων νομικής βοήθειας. Ως εκ τούτου, λόγω της κατάφωρης αυτής αδικίας **απέναντι στους δικαστικούς επιμελητές, πλήττονται άμεσα οι ευάλωτες ομάδες, εν προκειμένω τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες /σπάνιες παθήσεις με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω**, οι οποίοι ενώ δικαιούνται την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής, εν τέλει δεν την λαμβάνουν και επιβαρύνονται οι ίδιοι το κόστος εκτέλεσης των νομικών πράξεων.

**Κύριε Φλωρίδη,**

Στη βάση των επιταγών του *Συντάγματος* αλλά και της *Διεθνούς Σύμβασης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες*, τα άτομα με αναπηρία πρέπει να απολαμβάνουν πλήρως και ισότιμα όλα τα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες τους και να τυγχάνουν το σεβασμό της εγγενούς αξιοπρέπειάς τους. Η προστασία της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής υγείας αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία και πρέπει να απολαμβάνεται σε ίση βάση με τους άλλους.

Επιπλέον, σύμφωνα με:

- το **άρθρο 3 του ν. 3226/2004** στο οποίο αναφέρεται: «Σε περίπτωση διορισμού δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας, η επιλογή γίνεται βάσει αντίστοιχης καταστάσεως που καταρτίζει ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος, κατ' αλφαβητική σειρά. Το ποσό της αμοιβής προκύπτει από ειδικό γραμμάτιο, το οποίο εκδίδεται κάθε φορά από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, η ετήσια αμοιβή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανωτάτου ποσού αμοιβής, το επιπλέον ποσό δεν καταβάλλεται στον δικηγόρο, εκτός εάν πρόκειται για υπόλοιπο προηγούμενης παράστασής του ή για πολυήμερη



δικαστική διαδικασία. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται. Ο υπολογισμός της συνολικής ετήσιας αμοιβής γίνεται για το διάστημα από 16 Σεπτεμβρίου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους»,

- το **άρθρο 23 του ν. 5023/2023** στο οποίο αναφέρεται: «Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, **οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.** Στις περιπτώσεις αυτές, το αρμόδιο όργανο για παροχή νομικής βοήθειας, κατά τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3»,
- το ΚΕΦ. Β' του Ν. 4488/2017 που περιλαμβάνει τις «Κατευθυντήριες Διατάξεις Υλοποίησης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες», και συγκεκριμένα την παρ. 1 του άρθρου 61 (Γενικές Υποχρεώσεις) ορίζεται ότι: «Κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ. Ιδίως υποχρεούται: **α) να αφαιρεί υφιστάμενα εμπόδια κάθε είδους**, β) να τηρεί τις αρχές καθολικού σχεδιασμού σε κάθε τομέα της αρμοδιότητάς του ή της δραστηριοποίησής του, προκειμένου να διασφαλίζει για τα ΑμεΑ την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών ή των αγαθών που προσφέρει, γ) **να παρέχει, όπου απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, εύλογες προσαρμογές** υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων, χωρίς την επιβολή δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, δ) να απέχει από πρακτικές, κριτήρια, συνήθειες και συμπεριφορές που συνεπάγονται διακρίσεις σε βάρος των ΑμεΑ, ε)



να προάγει με θετικά μέτρα την ισότιμη συμμετοχή και άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στον τομέα αρμοδιότητας ή δραστηριότητάς του»,

- την παρ. 2 του άρθρου 63 του Ν. 4488/2017, «Καθολικός σχεδιασμός διοικητικών προϊόντων, περιβαλλόντων και υπηρεσιών, εύλογες προσαρμογές», αναφέρεται ότι: «Τα διοικητικά όργανα και οι αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες ενός ή περισσότερων ΑμεΑ προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Στις ως άνω εύλογες προσαρμογές, οι οποίες παρέχονται υπό την προϋπόθεση της μη επιβολής δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, περιλαμβάνονται (...) εξατομικευμένη προσαρμογή διαδικασιών ή πρακτικών, (...)»,

ως εκ τούτου, απευθυνόμαστε σε εσάς και ζητάμε την άμεση παρέμβασή σας ώστε να αποκατασταθεί πλήρως η κατάφωρη αδικία εις βάρος των δικαστικών επιμελητών, η οποία πλήττει άμεσα και τα άτομα με αναπηρία & χρόνιες/σπάνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους.

Πιστεύοντας πως θα κατανοήσετε τη σοβαρότητα των εν λόγω θεμάτων, ευελπιστούμε στην άμεση και θετική ανταπόκρισή σας στο ως αίτημά μας και στην ενημέρωση της Συνομοσπονδίας για την εξέλιξη αυτού.

Εν αναμονή της άμεσης ανταπόκρισής σας, σάς ευχαριστούμε θερμά εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Βαρδακαστάνης

Β. Κούτσιανος



### Πίνακας Αποδεκτών:

- κ. Σκέρτσο Χρήστο – Γεώργιο, Υπουργό Επικρατείας
- κ. Λάσκο Πέλοπα, Γ.Γ. Υπ. Δικαιοσύνης
- κα Ζουπανιώτη Ευτυχία, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Ταμείου Χρηματοδοτήσεων Δικαστικών κτηρίων
- κ. Ιωάννη Νικόλαο, Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος



#### Προσβάσιμο αρχείο Microsoft Word (\*.docx)

Το παρόν αρχείο ελέγχθηκε με το εργαλείο **Microsoft Accessibility Checker** και δε βρέθηκαν θέματα προσβασιμότητας. Τα άτομα με αναπηρία δε θα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωσή του.